

Vývojové dotazníky

Jednoduchý dotazník, každý pro jedno dítě, slouží jako užitečný nástroj sledování pro všechny, kteří pracují s malými dětmi. Na jednotlivé otázky v následujících dotaznících lze odpovídat v průběhu běžných činností dítěte během týdne i delší doby. Záporné odpovědi signalizují, že bude zřejmě zapotřebí další vyšetření. Několik záporných odpovědí pak znamená, že další vyšetření jsou naprosto nezbytná.

„Někdy“ v posledním sloupci představuje velmi důležitou kategorii. Uvádá, co dítě dokáže alespoň čas od času nebo za určitých okolností. Na tomto místě lze také zaznamenat stručné poznámky o tom, jak a kdy se dané chování objevuje. V mnoha případech dítě jednoduše potřebuje více cviku, podnětů a povzbuzení ze strany dospělých. Pokud je ve sloupci „někdy“ více záznamů, doporučuje se další vyšetření.

Následující dotazníky lze okopírovat a používat v rámci hodnotícího procesu. Ve vyplněném dotazníku najdou členové vývojového týmu užitečné informace o dítěti, které jim budou sloužit při posuzování vývoje dítěte a při sestavování intervenčního programu.

Jméno dítěte Věk
 Pozorovatel Datum

Jméno dítěte Věk
 Pozorovatel Datum

Vývojový dotazník

Vývojový dotazník

Ve třech letech dítě:	Ano	Ne	Někdy
Běží dobře směrem dopředu?			
Skáče snožmo na místě?			
Chodí po špičkách?			
Hází míčem (i když bez směru nebo cíle)?			
Kope do míče tak, aby se kutálel dopředu?			
Navlékne čtyři velké korále?			
Obrací stránky v knížce po jedné?			
Drží tužku: napodobuje kruhy, vodorovné a svislé čáry?			
Rozlišuje různé tvary?			
Uvědomuje si rozdíl mezi číslem jedna a dvě? (Umí ukázat na jeden předmět nebo dva předměty?)			
Používá lžičku, aniž by bryndalo?			
Pije brčkem?			
Obléká a svléká si kabátek?			
Myje si a utírá si ruce s pomocí?			
Sleduje ostatní děti, hraje si v jejich blízkosti a někdy se přidá k jejich hře?			
Brání vlastní majetek?			
Užívá při hraní symboly – představuje například pánev na hlavě helmu nebo krabice kosmickou lodí?			
Reaguje na pokyny typu „dej ... do krabice“ a „vyndej ... z krabice“?			
Vybere na požádání správný předmět: velký versus malý, jeden versus dva?			
Rozlišuje, na co se který předmět používá: na otázku „co nosíš na nožičkách“ reaguje tím, že ukáže na boty?			
Klade otázky?			
Používá při řeči funkční významové fráze? („Táta letí letadlem.“ „Mám hlad.“)			

Ve čtyřech letech dítě:	Ano	Ne	Někdy
Přejde po rovné čáře?			
Udrží krátkce rovnováhu na jedné noze? Skáče na jedné noze?			
Přeskočí překážku vysokou 15 centimetrů a doskočí snožmo?			
Hází míčem určitým směrem?			
Kreslí kroužky a křížky podle předlohy?			
Pozná šest barev?			
Počítá do pěti?			
Umí dobře nalévat z konvice? Umí si nožem namazat pomazánku a marmeládu?			
Zapíná a rozepíná velké knoflíky?			
Ví, jestli je chlapec nebo děvče, kolik je mu let a jak se jmenuje příjmením?			
Chodí samostatně na toaletu?			
Myje si a utírá si ruce bez pomoci?			
Poslouchá vyprávění alespoň po dobu pěti minut?			
Namaluje postavu, která má hlavu a nohy (tzv. hlavonožec)?			
Hraje si s ostatními dětmi?			
Umí se podělit a střídát (s určitou mírou pomoci)?			
Zapojuje se do fantazijních her typu „na tatínka a na maminku“?			
Reaguje správně na pokyny typu „dej to vedle toho“, „dej to pod to“?			
Reaguje správně na pokyny, které se skládají ze dvou úkolů? („Dej mi ten svetr a boty postav na zem.“)			
Vybere na požádání správný předmět: například tvrdý versus měkký?			
Odpovídá na otázky s „jestli“, „co“ a „kdy“?			
Ptá se na funkci předmětu? („Na co jsou knížky?“)			

Jméno dítěte Věk
 Pozorovatel Datum

Jméno dítěte Věk
 Pozorovatel Datum

Vývojový dotazník

Vývojový dotazník

V pětileté dítě:	Ano	Ne	Někdy
Chodí pozadu a našlapuje při tom napřed na paty a pak na špičky?			
Chodí po schodech a střídá při tom nohy?			
Střídá nůžkami podle rovné linky?			
Umí napsat některá písmena?			
Umí ukázat a pojmenovat tři tvary?			
Řadí známé předměty, které mají něco společného, do skupin? (Například: bota, ponožka, noha; jablko, pomeranč, švestka.)			
Má představu, co znamenají jednotlivá čísla až do čtyř nebo pěti?			
Krájí si jídlo nožem (např. brambory)?			
Zavazuje si tkaničky?			
Čte příběh z obrázkové knížky – jinými slovy, převypráví příběh podle obrázků?			
Namaluje postavu, která má podstatné části těla (hlava, trup, ruce, nohy)?			
Hraje si s ostatními dětmi? Pouští se do her, při kterých napodobuje skutečnost?			
Staví složitější konstrukce z kostek a jiných stavebnicových dílů?			
Reaguje správně na pokyny, které se skládají ze tří úkolů? (Například: „Dej mi tu tužku, vrať knihu na stůl a vezmi si hřebec.“)			
Umí rozeznat alespoň tři mince?			
Ptá se „jak“?			
Reaguje slovně na „ahoj“ a „jak se máš“?			
Když o něčem vypráví, používá minulý a budoucí čas?			
Používá spojky na propojení slov a větných spojení? (Například: „V zoo jsem viděl medvěda a zebry a žirafy.“)			

V šestileté dítě:	Ano	Ne	Někdy
Přejde přes kladinu?			
Skáče střídavě na jednu a druhou nohu?			
Poskakuje několik sekund na jedné noze?			
Vystřihuje jednoduché tvary?			
Napíše podle vzoru vlastní jméno?			
Je zřetelně poznat, zda je levák nebo pravák? Upřednostňuje jednoznačně buď levou, nebo pravou ruku?			
Třídí předměty podle jednoho kritéria nebo více hledisek (např. podle barvy, tvaru, funkce)?			
Dokáže pojmenovat většinu písmen a číslic?			
Napočítá zpaměti do deseti? Ví, jak za sebou čísla následují?			
Obléká se zcela samo? Umí udělat klikku?			
Čistí si samo zuby?			
Má určitou představu o hodinách v souvislosti s denním rozvrhem?			
Přechází bezpečně přes ulici?			
Maluje postavu, která má všechny podstatné části a znázorňuje i rysy obličeje? Přidává často detaily oblečení?			
Hraje jednoduché deskové společenské hry?			
Zapojuje se s ostatními dětmi do her, při nichž je třeba společně se rozhodovat, rozdat si role a dodržovat určitá pravidla?			
Staví různé konkrétní stavby z kostek a stavebnic typu lega?			
Složí skládanou z patnácti dílků?			
Užívá všechny gramatické struktury – zájmena, množné číslo, slovesné časy, spojky?			
Mluví v souvětích? Umí pokračovat v konverzaci?			